

Nejvyšší soud ustanovil podle § 28 j. n. krajský soud civilní v Praze za onen soud tuzemský, jenž bude místně příslušný k provedení řízení a k rozhodnutí o žalobě, kterou hodlá podati Ing. Sergěj Antonovič S., bytem v D. v Čechách, proti Anastazii Danilovně S-ové rozené M-ové, prý neznámého pobytu, o rozluku manželství.

D ů v o d y:

Podle obsahu návrhu manželova a podle potvrzení obecního úřadu v D. v Čechách má manžel v této obci trvalé bydliště. Manželé jsou ruskými státními příslušníky, uzavřeli sňatek v Rusku a neměli v Československé republice společného bydliště. Podle toho není v tomto případě v tuzemsku soudu místně příslušného k provedení sporu o rozluku a to ani podle § 76 j. n. ani podle § 100 j. n. v doslovu čl. II. čís. 7 zákona ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. z. a n., ani podle jiného zákonného předpisu. Nejvyšší soud vyslovil již v rozhodnutí čís. 1807, 5060 a 8745 sb. n. s. (a totéž vyslovil již dřívější nejvyšší soudní dvůr ve Vídni v rozhodnutí čís. 1304 sbírky Nowakovy), že dosud platí dvorní dekret ze dne 15. července 1796, publikovaný jako příloha II. dvor. dekretu ze dne 23. října 1801, čís. 542 sb. z. s., podle něhož jest tuzemské soudnictví uznáno pro manželské žaloby, když aspoň jeden z cizozemských manželů se zde usadil, nebo trvalé bydliště zvolil a podle něhož nutno pak takové manželské žaloby posuzovati podle zákonů oné země, kde bylo manželství uzavřeno. Tyto dvorní dekrety neobsahují snad předpisy o příslušnosti, nýbrž obsahují zásady mezinárodního práva soukromého a nebyly tudíž zrušeny ani předpisem § 33 obč. zák., ani jurisdikční normou. Haagská mezinárodní úmluva o civilním řízení soudním, vyhlášená v Rakousku pod čís. 60/1909 ř. z., k níž přistoupila také Československá republika podle protokolu čís. 3/1927 sb. z. a n. s účinností od 20. prosince 1926, neobsahuje předpisů o otázce, o kterou jde. Haagská konvence ze dne 12. června 1902 o úpravě soudnictví ve věcech rozvodu a rozluky manželství nebyla ratifikována v Československu. Otázka, zda rozvodový rozsudek vydaný v tuzemsku o manželství cizozemců bude mítí právní účinek v domovském státu manželů a zda tam bude vykonatelný, jest pro otázku příslušnosti tuzemského soudu, u něhož jedna ze stran žalobu podati chce, bez významu. Podle toho, co vloženo, spadá tato občanská právní věc pod pravomoc zdejších soudů, ale není tu předpokladů pro místní příslušnost tuzemského soudu ve smyslu jurisdikční normy pro vykonávání soudnictví v tomto směru a bylo tedy použito § 28 j. n.

Čís. 9256.

Bylo-li do rozsudku, vyřizujícího hlavní věc, pojato rozhodnutí o námitce nepřislušnosti a neodporuje-li se zároveň rozsudku ve věci hlavní, jest přípustným opravným prostředkem rekurs. Byl-li rekurs uznán důvodným, jest vyhověním námitce nepřislušnosti zasažen i rozsudek vydaný soudem nepřislušným, musí býti zrušen a žaloba odmítnuta.

Ohlásil-li žalovaný při prvním roku námitku nepřislušnosti, ale nepřišel k roku nařízenému k jednání o ohlášené námitce i ve věci samé, jest o ohlášené námitce nepřislušnosti rozhodnouti podle údajů žaloby.

(Rozh. ze dne 10. října 1929, R II 341/29.)

Usnesením, pojatým do rozsudku, zamítl procesní soud prvního stolu námitku místní nepřislušnosti, o které nebylo odděleně jednáno, a uznal rozsudkem podle žalobní žádosti. Rekursní soud vyhověl rekursu žalovaného do usnesení o námitce nepřislušnosti, zrušil napadené usnesení a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, ji v rámci zrušení projednal a rozsoudil.

Nejvyšší soud změnil napadené usnesení v ten rozum, že zamítl rekurs žalovaného do rozhodnutí prvního soudu o námitce nepřislušnosti.

D ů v o d y:

Neopodstatněn jest dovolací rekurs, pokud se domáhá toho, by změnou napadeného usnesení byl rekurs žalovaného do rozhodnutí procesního soudu o námitce nepřislušnosti odmítnut. Podle ustálené judikatury, spočívající na rozhodnutí nejvyššího soudního dvoru ve Vídni ze dne 19. června 1906 rep. nál. čís. 193 jest přes ustanovení § 261 třetí odstavce c. ř. s. přípustným opravným prostředkem proti rozhodnutí o námitce nepřislušnosti, bylo-li poято do rozsudku vyřizujícího věc hlavní, a neodporuje-li se zároveň tomuto rozsudku ve věci samé, jen rekurs (srovnej čís. 2023 sb. n. s.). Důsledkem tohoto rozhodování jest, že, byl-li rekurs do takového usnesení uznán za odůvodněný, jest vyhověním námitce nepřislušnosti zasažen také rozsudek vydaný nepřislušným soudem, musí býti zrušen a žaloba odmítnuta. Když se tedy žalovaný bránil proti rozhodnutí prvního soudu jen z toho důvodu, že námitka nepřislušnosti fakturního soudu byla zamítnuta neprávem, zvolil správně opravný prostředek rekursu, a nemůže býti důvodem k jeho odmítnutí, že nebylo zároveň podáno odvolání, ani že v rekursu nebylo navrženo, by spolu se zrušením usnesení o námitce nepřislušnosti byl zrušen i rozsudek. Pro návrh, by žaloba byla odmítnuta, nebylo v rekursu již proto místa, poněvadž žalovaný se jím nedomáhal konečného rozhodnutí, nýbrž jen dalšího jednání o námitce.

V právu jest dovolací rekurs, pokud se jím navrhuje obnovení zrušeného usnesení prvního soudu, ale z jiných důvodů než uplatněných. Žalovaný ohlásil při prvním roku námitku místní nepřislušnosti, ale nepřišel k roku ustanovenému na den 4. března 1929 k jednání o ohlášené námitce i ve věci samé. Pro zmeškání tohoto roku byl žalovaný podle § 144 c. ř. s. vyloučen z jakéhokoliv dalšího přednesu, a to nejen ve věci hlavní, jak první soud uznal, nýbrž i co do ohlášené námitky nepřislušnosti (srv. odp. min. k § 398 c. ř. s. pol. 7). Následek toho byl, že i o námitce nepřislušnosti mělo býti rozhodnuto podle udání žaloby, jako by

byla pravdivá. Pouhé ohlášení námitky nepřislušnosti při prvním roku není ještě popřením skutkových okolností v žalobě tvrzených. To mohlo se státi teprve při roku ustanoveném k spornému jednání. V žalobě bylo udáno, že žalovaný přijal bez námitky fakturu odeslanou současně se zbožím a obsahující doložku, že kupní cena jest splatná a žalovatelná v M., čímž všechny podmínky fakturního sudiště podle § 88 odstavec druhý j. n. byly tvrzeny. Jiného skutkového přednesu, k němuž by bylo třeba při rozhodnutí přihlížeti, vůbec nebylo. Námitka nepřislušnosti mohla i měla býti zamítnuta bez provádění jakýchkoli důkazů. Napadené usnesení rekursního soudu musilo býti změněno a obnoveno usnesení procesního soudu.

Čís. 9257.

Dopravní řád železniční.

Odebral-li příjemce zásilku sestávající z více kusů a nepoznamenal-li v potvrzení o příjmu, že některé kusy chybí, platí celá zásilka za odebranou a nárok na náhradu za zaniklý s výhradou ustanovení druhého odstavce § 97 žel. dopr. ř.

(Rozh. ze dne 10. října 1929, Rv II 713/28.)

Příjemce zásilky koží domáhal se na dráze náhrady škody, ježto při výdeji zásilky chyběl balík koží. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Dovolací důvod nesprávného právního posouzení není opodstatněn, ba bylo při správném právním posouzení žalobu zamítnouti, aniž bylo vůbec třeba, zabývatí se otázkou, zda ztracený balík koží byl při odběru zásilky vydán. Podle § 97 (1) žel. dopr. ř. zanikají proti železnici všechny nároky z nákladní smlouvy, jakmile bylo zapláceno dovozné s ostatními pohledávkami váznoucími na zboží, a zboží bylo odebráno. To se v souzeném případě stalo. Zásilka pozůstávala z desíti kusů, a to z pěti pytlů, dvou balíků a ze tří kusů syrových koží. Příjem všech desíti kusů byl zmocněncem žalující strany potvrzen na návěští, jež bylo zároveň odběrným listem, zásilka byla bez námitky přijata a odvezena. Nebylo-li zmocněnci žalující firmy, jenž byl pověřen odebráním zboží, vydáno všech deset kusů zásilky, měl právo žádati za písemné zjištění, že jeden balík chybí (§§ 82, 97 (3) žel. dopr. ř.) a do té doby odebrání zboží odepříti, jednak poznamenati v potvrzení příjmu podle § 97 (4) žel. dopr. ř., že jeden balík chybí. Když ani to, ani ono neučinil, vztahuje se potvrzení příjmu na všech deset kusů uvedených v návěští. Neprávem odvolává se žalující strana na zdejší rozhodnutí čís. 2125 sb. n. s. Jím bylo jen vysloveno, že odebráním předaných kusů nezanikl nárok na náhradu za kusy ztracené; pro posouzení otázky, zda se potvrzení příjmu zásilky